

De relatie tussen persoonlijkheid en de verschillende BDSM rollen

Bachelorthesis Klinische Gezondheidspsychologie

Auteur: M.J.W. Teuwen

ANR: 901370

Begeleider: Andreas Wismeijer

Bachelorthesis Psychologie & Gezondheid

Departement Ontwikkelingspsychologie

Tilburg University

Juni, 2014

Abstract

Introductie. De laatste jaren is er veel onderzoek gedaan naar de relatie tussen seksualiteit en persoonlijkheid en er is onderzoek verricht naar het fenomeen BDSM. Echter is er nog geen onderzoek verricht naar de relatie tussen persoonlijkheid en BDSM.

Methode. In deze studie hebben 902 BDSM participanten en 434 personen van de controlegroep de online vragenlijsten compleet ingevuld. Verschillen in gemiddelde tussen de BDSM groepen werden getest met behulp van Guttman's λ_2 . Daarnaast werd er gekeken naar de effectgrote met behulp van de η^2 .

Resultaten. Mensen die de dominante rol innemen scoren lager op Neuroticisme dan de personen die de Submissieve- of Switch rol innemen tijdens het participeren in BDSM. Daarnaast scoren Dominante BDSMers over lager op Altruïsme dan Submissieve- en Switch BDSMers.

Conclusie. Wij concluderen dat er een relatie is tussen de persoonlijkheidskarakteristieken en de rol die een persoon inneemt tijdens het participeren in BDSM.

Trefwoorden: BDSM, SM, Seksualiteit, Persoonlijkheid, Altruïsme, Neuroticisme

Introduction. In the last decades, an increasing volume of research has examined the relation between sexuality and personality. Moreover on the phenomenon BDSM. However the relation between personality and BDSM has not been examined yet.

Methods. For this aim, 902 BDSM and 434 control participants completely filled out online questionnaires. The differences in means between the different BDSM groups were tested with Guttman's λ_2 . Furthermore the effect size is examined with partial η^2 .

Results. The results suggest that people who prefer the Dominance role when participating in BDSM were less Neurotic than the BDSM participants who prefer the Submissive- and Switch role. Dominant BDSM participants were also less Agreeableness than Submissive- and Switch BDSM participants.

Conclusion. We conclude that there is a relation between personality and the role which a person takes during the BDSM participation.

Keywords: BDSM, SM, Sexuality, Personality, Agreeableness, Neuroticism

Introductie

BDSM

Wanneer men denkt aan BDSM, worden er verschillende stereotypen opgeroepen zoals: freaks, mensen met seksuele problemen, mensen met een achtergrond van seksueel misbruik, mensen die psychologisch abnormaal zijn en angstig of niet aangepast. Maar is dit in overeenstemming met de waarheid (Bezreh, Weinberg & Edgar, 2012 ; Richters, Vissers, Rissel, Grulich & Smith, 2008).

Meerdere studies geven een indicatie voor het aantal mensen dat participeert in BDSM. Uit een onderzoek van Masters, Johnson en Kolodny (1995) komt naar voren dat ongeveer 10% van de Noord-Amerikaanse bevolking regelmatig participeert in BDSM. Kolmes, Stock en Moser (2006) concluderen dat 14% van de mannen en ongeveer 11% van de vrouwen participeren in enige vorm van BDSM. BDSM wordt hierbij gedefinieerd als seksueel gedrag waarbij plezier wordt ervaren door pijn en dit zorgt voor een psychologische of seksuele voldoening. Tevens geeft 50% van de populatie aan enige seksuele opwinding te ervaren bij bijten (Kolmes et al., 2006). Daarnaast fantaseert ongeveer 65% van de populatie over vastgebonden te worden en 62% fantaseert erover om zijn/haar partner vast te binden (Renaud & Byers, 1999).

BDSM refereert naar drie predominante concepten van sadistisch gedrag. De concepten bestaan uit Bondage en Discipline (B&D), Dominantie en Submissief (D&S), en Sadisme en Masochisme (S&M). Ondanks dat deze concepten aan elkaar gerelateerd zijn, zullen de individuen op basis van hun voorkeur een keuze maken tussen, of een combinatie maken van, deze concepten en deze integreren in hun seksuele activiteit (Haymore, 2002). Zo kan een persoon de dominante rol, (diegene die controle heeft), de submissieve rol (diegene die geen controle heeft) of de switch rol (hierbij wordt er gewisseld van rol afhankelijk van de gelegenheid) op zich nemen (Wismeijer, & Assen, 2013). De meest voorkomende activiteiten van BDSM bestaan uit: rolspeellen, bondage, fetisj en spanken (Stockwell, Walker & Eshleman, 2010).

Onderzoek toont aan dat biseksuele- en homoseksuele mannen significant meer participeren in BDSM waarbij leeftijd, taal, educatie, woonplaats of relatiestatus geen rol speelt. Vrouwen tussen de 16 en 19 jaar participeren vaker in BDSM, waarbij vrouwen ouder dan 50 jaar nauwelijks in BDSM participeren. Vrouwen die participeren in BDSM zijn vaker

biseksueel of lesbisch, hebben een partner waar ze niet mee samenwonen en wonen tevens vaker in een afgelegen gebied. BDSM is bij vrouwen niet gerelateerd aan taal of educatie (Richters et al., 2008).

Ondanks dat BDSM meer geaccepteerd wordt dan voorheen, gaat het alsnog gepaard met een sociaal stigma. Er werd gedacht dat BDSM participanten psychologisch niet gezond zijn en werd het participeren in BDSM gezien als pervers (Bezreh et al., 2012 ; Bourdage, Lee, Ashton & Perry, 2007; Gosselin & Wilson, 1980). Daarnaast werd er aangenomen dat deze personen een verleden hebben gehad van seksueel misbruik of seksuele problemen. Recent onderzoek toont aan dat BDSM niet gerelateerd is aan enige seksuele problemen in het verleden zoals verlies van interesse in seks, problemen met het krijgen van een orgasme, te snel een orgasme krijgen, pijn tijdens geslachtsgemeenschap, angst om te presteren, problemen met uiterlijk, erectiestoornis of vaginale droogheid (Richters et al., 2008). In het onderzoek van Richters et al. (2008) komt naar voren dat participanten van BDSM in een goede psychologische gezondheid verkeren. Mannen die participeren in BDSM vertonen minder leed in tegen stelling tot de controlegroep. Dit resulteert er in dat het welzijn van BDSMers hoger is dan de controlegroep niet BDSMers. Deze resultaten suggereren dat BDSM participanten een goede psychologische gezondheid hebben in plaats van psychologische afwijkende eigenschappen. Zoals eerder aangegeven zijn deze onderzoekresultaten in strijd met de assumpties die men jarenlang heeft gehad ten opzichten van BDSMers (Wismeijer & van Assen, 2013). Echter heeft sadisme en masochisme tegenwoordig nog steeds een medisch stigma (Bezreh et al., 2012). Volgens de DSM IV (American Psychiatric Association, 2000) worden sadisme en masochisme nog steeds gezien als een psychologische ziekte, mits dit gepaard gaat met leed of aantasting van zichzelf of anderen. Dit laatste is bij participanten van BDSM niet het geval, aangezien ze geen leed overhouden aan het uitoefenen van BDSM (Richters et al., 2008)

Big Five Persoonlijkheid en seksualiteit

De Big Five is een wereldwijd geaccepteerd systeem waarmee je inter- en intra individuele persoonlijkheidseigenschappen kunt identificeren (Raad & Doddema, 2006). Het omvat 5 dimensies van persoonlijkheid, bestaande uit: Extraversie, Consciëntieusheid, Openheid, Neuroticisme en Altruïsme. Extraversie is gerelateerd aan de mate waarin een persoon uitgesproken en sociaal is. De dimensie extraversie omvat onder andere de

eigenschap dominantie. Consciëntieusheid refereert naar de mate waarin een persoon verantwoordelijk, doelgericht is en de mate waarin een persoon zijn/haar impuls kan controleren. Openheid refereert naar de mate waarin een persoon open staat voor creativiteit, intellectuele uitdaging en de bereidheid om nieuwe activiteiten uit te proberen. Neuroticisme refereert tenslotte naar de mate waarin een persoon emotioneel stabiel en aangepast is (Miller et al., 2004). Altruïsme is gerelateerd aan de mate waarin een persoon omgaat met andere, begrijpend en vertrouwend is en zijn/haar interpersoonlijke stijl heeft.

De laatste decennia is veel onderzoek verricht met het doel meer inzicht te krijgen in de relatie tussen persoonlijkheid en seksualiteit. Echter is onduidelijk wat de relatie tussen persoonlijkheid en BDSM is. Daarom zal dit onderzoek zich vooral richten op BDSM participanten, de rol die ze innemen tijdens deze seksuele activiteit en hun persoonlijkheid. Hieruit vloeit de volgende onderzoeksvraag voort:

Verschillen Dominante BDSMers van Submissieve en Switch BDSMers op de persoonlijkheidseigenschappen Neuroticisme en Altruïsme?

De persoonlijkheidseigenschappen Neuroticisme en Altruïsme zijn in het onderzoek opgenomen, omdat er op basis van de hedendaagse literatuur een verschil wordt verwacht van deze persoonlijkheidseigenschappen voor de verschillende BDSM groepen.

Eysenck onderzocht in 1976 of er een relatie is tussen Extraversie en seksueel experimenteren (Shafer, 2001). Eysenck suggereerde dat extraverte personen eerder seksueel actief zijn, vaker seks hebben en meer gevarieerde attitudes en interesses hebben. Daarnaast suggereerde hij dat extraverte individuen meer seksuele partners hebben in tegenstelling tot introverte individuen. Recenter onderzoek ondersteunt deze resultaten: Barnes, Mlamuth en Check (1984) concluderen dat extraverte personen op jongere leeftijd hun eerste seksuele ervaring opdoen. Extraverte individuen zijn seksueel gezien enthousiaster, waarbij introverte personen hogere mate van nervositeit ervaren tijdens seks (Heaven, Crocker, Preston, Ward & Woordbridge, 2003). Extraverte individuen hebben een hedonistische visie op seks en zijn nieuwsgierig, dit resulteert erin dat extraverten over het algemeen meer seksuele partners hebben (Barnes et al., 1984). Dit is deels te verklaren door de eigenschap sociabiliteit die extraverte personen bezitten, dit zorgt ervoor dat zij contacten zoeken met medemensen en zodoende eerder in de gelegenheid komen om een potentiële seksuele partner te ontmoeten (Miller et al., 2004). Een hoge score op Extraversie wordt geassocieerd met een hogere mate

van seksuele aantrekkelijkheid (Wismeijer & van Assen, 2013). Daarnaast hebben extraverte personen in tegenstelling tot introverte personen meer positieve attitudes ten opzichten van onconventionele heteroseksuele activiteiten en groepsseks. Daarentegen hebben introverte personen een positievere attitude tegenover homoseksuele activiteiten. In tegenstelling tot introverte personen worden extraverte personen meer gestimuleerd door pornografie. Hoewel extraverte personen positievere attitudes hebben ten opzichten van het gebruiken van kracht tijdens seksuele activiteiten, zijn extraverten die dit toepassen tijdens hun seksuele activiteit vaak “turned off” hierdoor (Barnes et al., 1984).

Consciëntieusheid refereert naar de mate waarin een persoon verantwoordelijk, doelgericht is en de mate waarin een persoon zijn/haar impuls kan controleren. Individuen die hoog scoren op Consciëntieusheid denken eerst na alvorens ze een actie uitvoeren en tevens overwegen ze de consequenties die het uitvoeren van een actie met zich mee brengt. Mensen die laag scoren op de persoonlijkheidseigenschap Consciëntieusheid, participeren over het algemeen eerder in potentieel gevaarlijke seksuele activiteiten. Dit is waarschijnlijk het resultaat van het niet overwegen van de consequenties die de potentiële gevaarlijke seksuele situatie met zich mee brengt (Meston, Trapnell & Gorzalka, 1993; Miller et al., 2004). Daarnaast hebben deze individuen meer geslachtsverkeer met wisselende personen (Wismeijer & van Assen, 2013).

Openheid refereert naar de mate waarin een persoon open staat voor creativiteit, intellectuele uitdaging en de bereidheid om nieuwe activiteiten uit te proberen (Miller et al., 2004). Uit onderzoek van Heaven et al. (2003) komt naar voren dat individuen die laag scoren op Openheid een hogere mate van nervositeit tijdens de seks ervaren. Individuen die hoog scoren op de dimensie Openheid hebben meer seksuele kennis vergaard en hebben al op een jongere leeftijd seksuele ervaringen opgedaan (Miller et al., 2004; Wismeijer & van Assen, 2013). Daarnaast interesseren individuen die hoger scoren op Openheid zich meer voor pornografie en hebben ze positievere attitudes over groepsseks (Heaven et al., 2003).

Naast een relatie tussen Extraversie en seksualiteit, heeft Eysenck (1976) tevens een relatie gevonden tussen Neuroticisme en seksualiteit. Individuen die hoog scoren op Neuroticisme, ervaren over het algemeen meer problemen met het participeren in een seksuele activiteit, hebben minder ervaring, zijn meer bezorgd en hebben tevens vaker negatieve attitudes ten opzichte van seks (Shafer, 2001). Barnes et al. (1984) concluderen dat personen

die hoog op Neuroticisme scoren en laag op Extraversie zich over het algemeen ongemakkelijker voelen indien er openlijk seksualiteit wordt geuit. Daarnaast zijn individuen die hoog scoren op Neuroticisme minder seksueel bevredigd en ze raken minder snel opgewonden (Heaven et al., 2003). Relaties van neurotische personen houden vaak minder lang stand, waarbij ze tijdens hun relatie obsessieve verliefdheid ervaren (White, Hendrick & Hendrick, 2004). Personen die daarentegen een lage scoren hebben op Neuroticisme zijn emotioneel stabiel (Judge & Bono, 2001). Submissieve BDSMers geven de controle uit handen aan de dominante BDSMers. Dit kan onder andere bestaan uit overgeven, bondage, gelimiteerd bewegen, spanken (Bardzell, 2006). Hieruit vloeien de volgende hypothesen voort:

Hypothese 1: Dominante BDSMers scoren lager op Neuroticisme dan Submissieve BDSMers.

Hypothese 2: Dominante BDSMers scoren lager op Neuroticisme dan Switch BDSMers.

Personen die hoog op de dimensie Altruïsme scoren, hebben een hogere mate van begrip voor de ander en zijn betrouwbaarder (Miller et al., 2004). Mannelijke personen met een lage score op Altruïsme hebben een verhoogde kans op een seksuele relatie buiten de primaire relatie, dit resulteert in een verhoogde kans op het hebben van meerdere seksuele partners, dit is niet bewezen voor vrouwelijke individuen. Personen met een lage scoren op Altruïsme hebben tevens over het algemeen minder vaak een vaste relatie, waardoor er ook een verhoogde kans is op het hebben van geslachtsgemeenschap met meerdere personen. Deze individuen hebben vaak egocentrische, onbetrouwbare en kille persoonlijkheidstrekken. Het gevolg hiervan is dat deze individuen over het algemeen minder geven om de emotionele en/of fysieke consequenties van zijn/haar partner, als gevolg van hun daden. Daarnaast komt uit onderzoek naar voren dat personen met een lage scoren op de dimensie Altruïsme manipulatief zijn en seksuele affaires hebben zonder betrappt te worden (Miller et al., 2004). Gegeven deze informatie ontstaan de volgende hypothesen:

Hypothese 3: Dominante BDSMers scoren lager op Altruïsme dan Submissieve BDSMers.

Hypothese 4: Dominante BDSMers scoren lager op Altruïsme dan Switch BDSMers.

Aan de hand van de deze hypothesen wordt er getracht meer inzicht te vergaren in de relatie die persoonlijkheid speelt bij de verschillende BDSM rollen: Dominante BDSMers, Submissieve BDSMers en de Switch BDSMers.

Methode

Participanten en procedure

Op het grootste Nederlandse BDSM internetforum, www.bdsmzaken.nl, is een oproep gedaan aan BDSMers om deel te nemen aan het onderzoek. Na een oppervlakkige introductie (een psychologische studie in het uitvoeren van BDSM), konden de participanten die geïnteresseerd waren in het onderzoek worden doorgestuurd naar de online vragenlijst door op de link te klikken. Respondenten konden anoniem de vragenlijsten invullen. Het onderzoek omvatte schalen van psychologische karakteristieken, er werd gevraagd welke rol de voorkeur had tijdens het uitoefenen van BDSM (dom, switch of sub) en er werden een aantal extra vragen gesteld over het BDSM gedrag. In totaal zijn 1571 personen gestart met het invullen van de vragenlijst, waarvan 902 personen (57.4%) geen ontbrekende gegevens hadden. Deze subsample was gebruikt voor de analyse en bestond uit 464 mannen (51.3%) en 438 vrouwen (48.64%). Mannen ($M = 45.5$, $SD = 11.12$) waren significant ouder dan vrouwen ($M = 37.05$, $SD = 10.8$) [$t(900) = 11.5$, $p < .001$, two-tailed].

Respondenten van de controlegroep reageerde op een oproep om te participeren in een online onderzoek naar geheimen. Deze personen zijn bewust gemaakt van het bestaan van de studie door een oproep in een populair Nederlands vrouwenblad (de 'VIVA'), in de krant door meerdere interviews over geheimen door de onderzoeksgroep en via de website van de universiteit of via www.geheimenvan.nl, een Nederlandse website die bezoekers toestaat om een aantal persoonlijke geheimen te posten. Onder de noemer "studie over menselijk gedrag" is in de oproep de studie kort geïntroduceerd. Geïnteresseerde personen konden op een link klikken waarna ze doorgestuurd werden naar een online testbatterij. Deze testbatterij bestond uit dezelfde vragenlijsten die tevens bij de BDSM participanten was afgenomen. Daarnaast werd er een controle vraag gesteld of de respondenten enige vorm van BDSM ervaren hebben en werden er verschillende andere vragenlijsten gebruikt die uitgesloten zijn van deze studie. De vragen zijn op een dergelijke manier ontwikkeld dat de respondent de volgende vraag kon beantwoorden, mits de vorige vraag beantwoord was. Van de 2775 controleparticipanten die waren gestart met het invullen van de testbatterij, hadden 448 (16.1%) van de participanten alle vragen van de vragenlijst beantwoord. Van dit aantal rapporteerde 14 participanten (3.1%) dat ze eerder ervaring hadden gehad met BDSM, waardoor ze werden uitgesloten van de analyse. De groep waar de analyse op is toegepast bestond uit 434 participanten, waarvan

129 mannen (29.7%) en 305 vrouwen (70.3%). De mannen van de controlegroep ($M = 40.3$, $SD = 14.4$) waren significant ouder dan de vrouwen in de controlegroep ($M = 34.1$, $SD = 13.0$) [$t(432) = 4.3$, $p < .001$, two-tailed].

Meetinstrument

Persoonlijkheid is gemeten aan de hand van de NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI) vragenlijst (Weinar & Greene, 2008). Deze vragenlijst wordt wereldwijd gebruikt om de 5 persoonlijkheidsdimensies op een consistente manier te meten: Extraversie, Consciëntieusheid, Openheid, Neuroticisme en Altruïsme. Iedere dimensie bestaat uit 12 vragen en in totaal bevat de vragenlijst 60 items. De NEO-FFI is de verkorte versie van de Neo Personality Inventory (NEO-PI), die bestaat uit 180 items. De respondent dient antwoord te geven op de vraag in hoeverre een uitspraak op hem/haar van toepassing is. Respondenten maken gebruik van een formulier waarop ze iedere item kunnen scoren van 1 (helemaal oneens) tot en met 5 (helemaal eens). Guttman's λ_2 rapporteerde een betrouwbaarheid van .71 voor de controlegroep op de dimensie Consciëntieusheid tot .88 voor de controlegroep op de dimensie Neuroticisme.

Analytische Data strategie

Allereerst werd er gekeken naar een aantal algemene beschrijvende gegevens van de data. Daarna werden de correlaties berekend tussen de verschillende variabelen: groep, geslacht, leeftijd en de 5 persoonlijkheidstrekken, aan de hand van Pearson's correlation.

Aan de hand van het uitvoeren van een eenwegs-variantieanalyse (ANOVA) werd er nagegaan of er een verschil gevonden kan worden tussen de Dominante BDSM-ers en Onderdanige BDSM-ers of Switch BDSM-ers, op de persoonlijkheidskarakteristieken Neuroticisme en Altruïsme. Waarbij Neuroticisme en Altruïsme de onafhankelijke variabelen waren en Dominante BDSMers, Onderdanige BDSMers en Switch BDSMers de afhankelijke variabelen. Vervolgens werd er met de η^2 de effectgrootte aangegeven.

Alle analyses zijn uitgevoerd met behulp van SPSS (PASW) 17.0 (SPSS Inc., Chicago, IL, USA), waarbij gebruik werd gemaakt van eenzijdige tests. Er werd een .05 significantieniveau gebruikt van Guttman's λ_2 .

Resultaten

In tabel 1 komt naar voren dat de gemiddelde leeftijd van de mannelijke respondenten in de controlegroep (39.71 jaar, $SD=14.04$) is eveneens hoger dan de gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke respondenten in de controlegroep (34.06, $SD=13.01$, $F=20.49$, $p<.001$). De gemiddelde leeftijd van de mannelijke respondenten van de BDSM groep (45.48, $SD=11.12$) hoger is dan de gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke respondenten (36.98, $SD=10.91$, $F=134.06$, $p<.001$). De mannelijke respondenten in zowel de Onderdanige BDSM groep (43.25, $SD=11.86$) als de Switch BDSM groep (45.38, $SD=11.45$) hebben gemiddeld een hogere leeftijd dan de vrouwelijke respondenten in de Onderdanige BDSM groep (37.41, $SD=10.83$, $F=28.38$, $p<.001$) en de Switch BDSM groep (33.29, $SD=9.72$, $F=49.77$, $p<.001$). Daarentegen is de gemiddelde leeftijd van de mannelijke respondenten in de Dominante BDSM groep (47.06, $SD=10.21$) lager dan de gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke respondenten in de Dominante BDSM groep (50.39, $SD=12.29$, $F=12.47$, $p<.001$).

Tabel 2 presenteert de correlaties tussen de verschillende onderzochte variabelen, waarbij alle onderzochte variabele significant correleren. De meeste effecten tussen deze variabelen waren echter klein (0.06) tot medium (0.33). Opvallend is de significante correlatie tussen de variabele Geslacht en de variabelen Neuroticisme (.21) en Altruïsme (.26).

Hypothese 1: Zoals weergegeven in tabel 3, scoren Dominante BDSMers lager op Neuroticisme dan Submissieve BDSMers. Uit de ANOVA blijkt dat Dominante BDSMers (24.47, $SD=6.58$) gemiddeld significant lager scoren op Neuroticisme dan Onderdanige BDSMers (30.31, $SD=8.56$, $F=91.9$, $p<.001$), waarbij de effectgrootte ($\eta^2=0.1$) medium tot groot is. Dit resulteert in een aanname van Hypothese 1.

Hypothese 2: Dominante BDSMers scoren lager op Neuroticisme dan Switch BDSMers. Uit de ANOVA komt naar voren dat de Dominante BDSMers (24.47, $SD=6.58$) gemiddeld significant lager scoren op Neuroticisme dan Switch BDSMers (29.23, $SD=7.47$, $F=46.18$, $p<.001$), waarbij de effectgrootte ($\eta^2=0.1$) tevens medium tot groot is, zoals weergegeven in tabel 3. Hypothese 2 wordt aangenomen.

Hypothese 3: Dominante BDSMers scoren lager op Altruïsme dan Submissieve BDSMers. Uit de ANOVA blijkt dat Dominante BDSMers (41.87, $SD=6.20$) gemiddeld significant lager scoren op Neuroticisme dan Onderdanige BDSMers (44.86, $SD=5.99$,

$F=41.23$, $p<.001$), waarbij de effectgrootte ($\eta^2=0.5$) medium is, zoals weergegeven is in tabel 4. Dit resulteert in een aanname van Hypothese 3.

Hypothese 4: Zoals weergegeven in tabel 4, scoren Dominante BDSMers lager op Altruïsme dan Submissieve BDSMers. Uit de ANOVA komt naar voren dat Dominante BDSMers (41.87, $SD=6.20$) gemiddeld significant lager scoren op Neuroticisme dan Switch BDSMers (43.64, $SD=6.46$, $F=7.77$, $p<.006$), waarbij de effectgrootte ($\eta^2=0.18$) groot is. Hypothese 4 wordt tevens aangenomen.

Discussie

Het doel van deze studie was meer inzicht te verkrijgen in de relatie die persoonlijkheid speelt bij de verschillende BDSM rollen, waarbij de persoonlijkheidseigenschappen Neuroticisme en Altruïsme onderzocht zijn. Naar aanleiding van onderzoek tussen seksualiteit en persoonlijkheid werd er verwacht dat Dominante BDSMers hoger zullen scoren op Neuroticisme dan Onderdanige of Switch BDSMers. Daarnaast werd er verwacht dat Dominante BDSMers lager zullen scoren op Altruïsme dan Onderdanige of Switch BDSMers. De analyses hebben een significant verschil gevonden, waarbij de effectgroottes medium tot groot zijn.

Hypothese 1 luidt: Dominante BDSMers scoren lager op Neuroticisme dan Submissieve BDSMers. Uit de analyse is gebleken dat Dominante BDSMers inderdaad significant lager scoren op Neuroticisme dan Submissieve BDSMers. Een verklaring voor dit resultaat kan zijn dat personen met een lage score op Neuroticisme emotioneel stabiel zijn (Judge & Bono, 2001). Daarnaast ervaren personen met een hoge score op Neuroticisme vaker schaamte, hebben ze meer een schuldgevoel, zijn ze vaker boos, vijandig en impulsief (Nan, 1989). Een lage score op Neuroticisme betekent dus dat deze personen geen of minder schuldgevoel zal ervaren. Aangezien Dominante BDSMers macht uitoefenen, de controle hebben, zullen ze een lagere mate van schuldgevoel ervaren tijdens het onderdrukken of pijnigen van anderen, in tegenstelling tot de Submissieve BDSMers die de pijn ondergaat (Wismeijer & Assen, 2013). Tevens verwachten mensen met een lage score op Neuroticisme acceptatie van anderen, dit sluit goed bij de Dominante BDSMers aan aangezien deze gehoorzaamheid eisen van de Submissieve BDSMers (Dunckley, Sanislow, Grilo & McGlasha, 2004).

Hypothese 2 luidt: Dominante BDSMers scoren lager op Neuroticisme dan Switch BDSMers. Er is een significant verschil gevonden waarbij Dominante BDSMers lager scoren op Neuroticisme dan Switch BDSMers. Personen die de Switch rol tijdens het participeren in BDSM innemen, spelen zowel de Dominante rol als de Onderdanige rol. Ze kunnen beide rollen aannemen tijdens een specifieke sessie, maar tevens kunnen ze er ook voor kiezen om een bepaalde rol in te nemen in verschillende sessies. Dominanten BDSMers nemen echter altijd de Dominante rol in tijdens de BDSM sessie. Een reden voor het participeren in Switch BDSM is het hebben van een relatie met een partner met dezelfde voorkeur voor een bepaalde rol, bijvoorbeeld beide hebben de voorkeur voor juist de Dominante rol of de Onderdanige rol. De enige manier om de behoefte van beide te vervullen is om te wisselen tussen zowel de Dominante als de Onderdanige rol (Johnson, 1997). Aangezien Switch BDSMers zowel de Dominante als de Onderdanige rol innemen, zal de ene keer worden verwacht dat er gehoorzaamd wordt en de wil van de partner wordt geaccepteerd, terwijl de andere keer er van de partner wordt verwacht dat hij/zij hem/haar zal gehoorzamen en de wil van de ander zal accepteren. Bij een lage scoren op Neuroticisme wordt er verwacht dat de partner de wil zal accepteren (Duckley et al., 2004; Wismeijer & van Assen, 2013). Aangezien Dominante BDSMers altijd de wil opleggen bij de Submissieve BDSMer en bij de Switch BDSMer de ene keer de Submissieve en de andere keer de Dominante rol wordt ingenomen, resulteert dit in een lagere scoren op Neuroticisme bij Dominante BDSMers dan bij Switch BDSMers.

Hypothese 3 luidt: Dominante BDSMers scoren lager op Altruïsme dan Submissieve BDSMers. Uit de analyse is gebleken dat Dominante BDSMers significant lager scoren op Altruïsme dan Submissieve BDSMers. Een hoge score op Altruïsme is positief gecorreleerd met de behoefte voor acceptatie, waarbij Submissieve BDSMers meer op zoek zijn naar acceptatie dan de Dominante BDSMers (Dunckley et al., 2004). Een andere verklaring voor het gevonden resultaat, kan onder andere zijn dat mensen met een lage score op Altruïsme manipulatief en bazig zijn en willen dat de ander gehoorzaamd. Daarnaast is Altruïsme positief gerelateerd aan de mate waarin een persoon omgaat met anderen, begrijpend en vertrouwend is en zijn/haar interpersoonlijke stijl heeft. Dit betekent dat Submissieve BDSMers meer meegaand zijn en tevens meer vertrouwen hebben in de ander, wat nodig is om de controle uit handen te geven (Miller et al., 2004).

Hypothese 4 luidt: Dominante BDSMers scoren lager op Altruïsme dan Switch BDSMers. Er is een significant verschil gevonden op de persoonlijkheidseigenschap

Altruïsme, waarbij Dominante BDSMers lager scoren dan Switch BDSMers. Zoals reeds eerder aangegeven kunnen Switch BDSMers zowel de Dominante rol als de Onderdanige rol innemen, bijvoorbeeld omdat beide een voorkeur hebben voor dezelfde rol (Johnson, 1997).

Personen die hoog op de dimensie Altruïsme scoren, hebben een hogere mate van begrip voor de ander en zijn betrouwbaarder (Miller et al., 2004). Aangezien Switch BDSMers beide rollen vervullen, zullen zij meer begrip hebben voor de ander, wat zal resulteren in een hogere score op Altruïsme dan Dominante BDSMers. Personen met een lage score op Altruïsme zijn manipulatief, egocentrisch en geven over het algemeen minder om de emotionele en/of fysieke consequenties van zijn/haar partner, die zijn/haar daden met zich meebrengen (Dunckley et al., 2004; Miller et al., 2004). Aangezien de Dominante BDSMer de macht in handen heeft, zal hij/zij de controle hebben over de anderen waardoor er een hogere score zal zijn op de dimensie Altruïsme dan bij Switch BDSMers. Doordat Switch BDSMers tevens de Onderdanige rol innemen, zullen ze vertrouwen moeten hebben in de partner, waardoor zij hoger zullen scoren op Altruïsme (Miller et al., 2004).

Lange tijd werd er gedacht dat BDSM participanten psychologisch niet gezond zijn en zelfs pervers (Bezreh et al., 2012). Door de gevonden resultaten in deze studie, is het idee dat BDSM iets psychopathologisch is minder gewaarborgd. In de studie werden een groot aantal respondenten opgenomen, waardoor er een hoge mate van betrouwbaarheid is van de resultaten. De gemiddelde leeftijd van de respondenten lagen dicht bij elkaar en er zijn zowel mannen als vrouwen in het onderzoek betrokken. Tijdens het afnemen van de vragenlijst bij de controlegroep werd er tevens een controlevraag gesteld, waardoor er gekeken kon worden of mensen in de controlegroep ervaring hadden met enige vorm van BDSM zodat deze uitgesloten konden worden van deze studie.

Door een aantal beperkingen in deze studie dienen de resultaten echter met voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. De eerste beperking is de beperkte aantallen BDSM rollen die in deze studie zijn opgenomen (Dominante, Onderdanige en Switch), terwijl er tevens andere rollen kunnen worden aangenomen tijdens het participeren in BDSM, zoals bijvoorbeeld spanken en bondage. Een andere beperking van het onderzoek is de manier waarop de respondenten voor de BDSM groep verkregen zijn. Het merendeel van de BDSM groep heeft de vragenlijst ingevuld op <http://www.bdsmzaken.nl>, dit is de grootste Nederlandse site voor BDSM participanten. Doordat deze vragenlijst toegankelijk was voor

iedereen die geïnteresseerd is in BDSM, is het mogelijk dat er een selectie bias heeft plaatsgevonden. Een vergelijkbare beperking is de manier waarop respondenten voor de controlegroep verkregen zijn. Via de site <http://www.geheimenvan.nl> werd er een oproep gedaan om deel te nemen aan deze studie. Aangezien deze site voornamelijk bezocht wordt door vrouwen, zullen de gevonden resultaten met voorzichtigheid vertaald moeten worden naar de algemene populatie.

Wat we kunnen concluderen uit het onderzoek is dat er een relatie is tussen persoonlijkheid en de rol die een persoon tijdens het participeren inneemt. De gevonden resultaten kunnen nog geen kader geven aangezien er nog verder geen onderzoek verricht is naar de relatie tussen persoonlijkheid en BDSM. Toekomstig onderzoek zal verder inzicht moeten geven in de rol die persoonlijkheid speelt bij BDSM en het innemen van de verschillen rollen bij BDSM, waarbij er dieper op de verschillende persoonlijkheidseigenschappen in gegaan zal moeten worden. Dit zou kunnen worden gegaan door de Neo Personality Inventory (NEO-PI), bestaande uit 180 items, te gebruiken als meetinstrument om persoonlijkheid te meten, in plaats van de verkorte versie De NEO-FFI. Daarnaast zal er gekeken kunnen worden naar de relatie tussen persoonlijkheid en andere BDSM rollen, die niet in deze studie zijn meegenomen zoals spanking en bondage (Costa & McGrae, 1998; Stockwell et al., 2010). Tevens kan er worden gekeken hoe bepaalde persoonlijkheidseigenschappen van BDSM participanten zich uiten in het doorgaans leven. In het onderzoek is er gekeken naar de persoonlijkheid tussen drie BDSM groepen en is de controlegroep buiten beschouwing gelaten. Toekomstig onderzoek kan de persoonlijkheidseigenschappen van de algehele populatie onderzoeken en dit vergelijken met persoonlijkheidseigenschappen van BDSM participanten. Verder kan toekomstig onderzoek richten op het verschil tussen man en vrouw in persoonlijkheid en de BDSM rol die zij innemen, aangezien er in dit onderzoek het verschil tussen man en vrouw buiten beschouwing is gelaten. Daarnaast is het interessant om de psychologische staat van mensen mee te nemen in toekomstig onderzoek. Er kan hierbij gekeken worden of personen last hebben van depressies of bijvoorbeeld verdovende middelen gebruiken. In dit onderzoek is tevens niet opgenomen of de respondenten enige traumatische ervaring heeft opgelopen in het verleden, dit is mogelijk interessant om bij een volgend onderzoek mee te nemen.

Referentielijst

- American Psychiatric Association. (2000). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th ed.,text rev.). Washington, DC: Author.
- Bardzell, S. (2006). The submissive Speaks: The semiotics of Visuality in Virtual BDSM. *Sandbox Symposium 2006*, 99-102.
- Barnes, G.E., Malamuth, N.M., & Check, J.V.P. (1984). Personality and Sexuality. *Personality and Individual Difference*, 5(2), 159-1724.
- Bezreh, T., Weinber, T.S., & Edgar, T. (2012). BDSM Disclosure and Stigma Management: Identifying Opportunities for Seks Education. *American Journal of Sexuality Education*, 7(1), 37-61. doi:10.1080/15546128.2012.650984
- Bourdage, J.S., Lee, K., Ashton, M.C., & Perry, A. (2007). Big Five and HEXACO model personality correlates of sexuality. *Personality Difference*, 43, 1506-1516.
- Costa, P.T., & McCrae, R.R. (1998). NEO PI-R. Professional manual. Odessa: Psychological Assesment Resoureces.
- Drenth, P.J.D., & Sijtsma, K. (2006). Testtheorie. Inleiding in de theorie van de psychologische test en zijn toepassingen. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Dunkley, D.M., Sanislow, C.A., Grilo, C.M., & McGlasha, T.H. (2004). Validity of DAS perfectionism and need for approval in relation to the five-factor model of personality. *Personality and Individual Differences*, 37, 1391-1400.
- Gosselin, C., & Wilson, G.D. (1980). Sexual variations: Fetishisism, sadomasochism, and transvestism. New York: Simon & Schuster.
- Haymore, C. (2002). Sadomasochism: The Pleasure of Pain. *Undergraduate Journal of*

Psychology, 15, 50-56.

Heaven, P.C.L., Crocker, D., Edward, B., Preston, N., Ward, R., & Woodbridge, N. (2003).

Personality and seks. *Personality and Individual Differences*, 35, 411-419.

Johnson, G. (1997). *What do B&D, S&M, D&S, "top", "bottom" mean*. Retrieved on

<http://www.leathernroses.com/generalbdsmsbbfaqdefines.htm>.

Judge, T.A., & Bono, J.E. (2001). Relationship of core self-evaluations traits-self-esteem, generalized self-efficacy, locus of control, and emotional stability-with job satisfaction and job performance: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 86(1), 80-92.

Kolmes, K., Stock, W., & Moser, C. (2006). Investigation Bias in Psychotherapy with BDSM

Clients. Retrieved from <http://haworthpress.com/web/JH>, doi:

10.1300/J082v50n02_15

Masters, W., Johnson, V., & Kolodny, R. (1995). *Human sexuality* (2nd edition.). Boston:

Little, Brown.

Meston, C., Trapnell, P., & Gorzalka, B. (1993). *Sex and the five factor model of personality*.

Paper presented at annual meeting of the international academy of sex research,

Pacific Grove, CA.

Miller, J., Lynam, D., Zimmerman, R.S., Logan, T.K., Leukefeld, C., & Clayton, R. (2004).

The utility of the Five Factor Model in understanding risky sexual behavior.

Personality and Individual Differences, 36, 1611-1626.

Nan, L.M. (1989). *Moral Guilt and Shame: An investigation of their associations with personality, values, spirituality and religiosity*. Ann Arbor: Proquest LLC.

Newmahr, S. (2010). Rethinking kink: Sadoomasochism as serious leisure. *Qualitative*

Sociology, 33, 313-331.

- Renaud, C.A., & Byers, E.S. (1999). Exploring the frequency, diversity and content of university students' positive and negative sexual cognitions. *Canadian Journal of Human Sexuality*, 8(1), 17-30.
- Richters, J., Visser, R.O., Rissel, C.E., Grulich, A.E., & Smith, A.M.A. (2008). Demographic and psychosocial features of participant in bondage and discipline, "sadoomasochism" or dominance and submission (BDSM): Data from a national survey. *International Society for Sexual Medicine*, 5, 1660-1688.
- Shafer, A.B. (2001). The Big Five and sexuality trait terms as predictors of relationships and sex. *Journal in research in Personality*, 35(3), 313-338.
- Stockwell, F. M., Walker, D. J., & Eshleman, J. W. (2010). Measures of implicit and explicit attitudes toward mainstream and BDSM sexual terms using the IRAP and questionnaire with BDSM/fetish and student participants. *The Psychological Record*, 60, 307-324.
- Weimar, I.B., & Greene, R.L. (2008). *Handbook of personality assessment*. Hoboken: John Wiley & Sons Inc.
- White, J.K., Hendrick, S.S., & Hendrick, C. (2004). Big five personality variables and relationship constructs. *Personality and Individual Differences*, 37(7), 1519-1530. doi: 10.1016/j.paid.2004.02.019
- Wismeijer, A.J., & van Assen, A.L.M. (2013). Psychological Characteristics of BDSM Practitioners. *The Journal of Sexual Medicine*, 10 (8), 1943-1952. doi: 10.1111/jsm.12192

Tabellen

Tabel 1

Gemiddelde en standaarddeviatie van de leeftijd voor de Controlegroep, BDSM groep en de verschillende BDSM groepen, tevens gecontroleerd voor Man en Vrouw

	N	M(SD)	M(SD)		F	p
			Man	Vrouw		
			Controlegroep	552		
BDSM	903	41.35(11.81)	45.48(11.12)	36.98(10.91)	134.06	<.001
Onderdanige BDSM	486	39.28(11.47)	43.25(11.86)	37.41(10.83)	28.83	<.001
Dominante BDSM	260	46.13(10.75)	47.06(10.21)	40.39(12.29)	12.47	<.001
Switch BDSM	157	39.83(12.25)	45.38(11.45)	33.29(9.72)	49.77	<.001

p<.01. *<.001.

RELATIE TUSSEN PERSOONLIJKHEID EN BDSM

Tabel 2

Correlatie tussen de onderzochte variabelen

	_1	_2	_3	_4	_5
Groep_1	–	-.15**	.07**	.08**	.05*
Leeftijd_2		–	-.33**	-.21**	.06*
Geslacht_3			–	.21**	.26**
Neuroticisme_4				–	-.21**
Altruïsme_5					–

*P<0.01, **P<0.001

Tabel 3

Gemiddeld Neuroticisme voor de verschillende BDSM groepen

	N	M(SD)		<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
Dominante BDSM ^a	260	24.47(6.58)				
Onderdanige BDSM ^b	486	30.31(8.56)	^B > ^A	91.9	<.001	0.10
Switch BDSM ^c	157	29.23(7.47)	^C > ^A	46.18	<.001	0.10

Tabel 4

Gemiddeld Altruïsme voor de verschillende BDSM groepen

	N	M(SD)		<i>F</i>	<i>p</i>	η^2
Dominante BDSM ^a	260	41.87(6.20)				
Onderdanige BDSM ^b	486	44.86(5.99)	^B > ^A	41.23	<.001	0.05
Switch BDSM ^c	157	43.64(6.46)	^C > ^A	7.78	<.001	0.18